

Restaureringsstöd – tips och FAQ

Vad ska jag tänka på när jag söker restaureringsstöd?

- **Avgränsa projektet.** Tänk på att de åtgärder som beviljas stöd ska genomföras i sin helhet innan stöd betalas ut. Sök hellre stöd för en delåtgärd som är realistisk att genomföra än ett alltför omfattande projekt.
- **Skicka endast in relevanta dokument.** Fokusera på projektet du söker stöd för – inte på objektets historia eller verksamheten. Se till att det tydligt framgår vilken byggnad/anläggning projektet gäller och skicka endast in de handlingar som gäller projektet. Om de åtgärder du söker stöd för ingår som ett delprojekt i ett större projekt, gör en sammanfattning med enbart den information som gäller delprojektet: syfte, åtgärder, kostnader och tidsplan.
- **Beskriv detaljerat planerade åtgärder.** Ange inte bara vad du har tänkt åtgärda utan också på vilket sätt och med vilka material. Anlitar du en hantverkare kan du be hen göra en arbetsbeskrivning. Det här är viktigt inte bara i ansökan utan också för projektgenomförandet. Ett välplanerat projekt har större förutsättningar att lyckas och mindre risk för behov av ändringar eller oväntade tilläggskostnader. Bifoga fotografier som belyser de byggnadsdelar som åtgärderna gäller.
- **Gör upp en realistisk budget.** Ta in offerter eller kostnadsuppskattningar av hantverkare, räkna ut materialåtgång, försök uppskatta egna arbetstimmar. Över- eller underbudgetera inte.
- **Restaureringsstödet är ämnat för bevarandet eller återställandet av kulturhistoriska värden** i själva byggnaden/anläggningen. För åtgärder som syftar till standardhöjning eller möjliggörande av verksamhet finns andra typer av stöd.
- Tänk på att allt material som du lämnar in och all skriftlig kommunikation med landskapsregeringen i stödärendet (även e-post) är **offentliga handlingar**.

Vem kan söka restaureringsstöd?

Alla fysiska och juridiska personer kan söka restaureringsstöd. Närmast riktar sig stödet till sökande som saknar övriga möjligheter till offentligt bidrag, i första hand privatpersoner. Även föreningar, företag, kommuner, församlingar, personer bosatta utanför Åland m.m. kan söka stöd. Det objekt stödet söks för måste dock finnas på Åland och ha någon form av kulturhistoriska värden.

Vad kan jag söka stöd för?

Du kan söka stöd för alla typer av kostnader som hänförs till ditt projekt: material, hantverkarlöner, ställnings/maskinhyra, egna arbetstimmar/talkokraft, konsult hjälp m.m. För inköpta material och tjänster behöver du få en offert/kostnadsuppskattning. För egna insatser kan du använda Leader Ålands riktlinjer som beräkningsgrund: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/tjanster-och-naringsutveckling-pa-landsbygden/anvisningar-for-projektatorer/talkoarbete/>.

Prioriteringsgrunderna är inte krav utan poänggivande i beslutsprocessen.

Hur mycket kan jag få i stöd?

Restaureringsstödet är ett bidrag och är inte avsett att totalfinansiera projektet. Det är dock inget som hindrar att man söker eller erhåller andra typer av stöd. Allmänt underhåll av byggnaden är i sista hand alltid fastighetsägarens/innehavarens egen skyldighet.

Vilka bilagor är viktigast?

- Situationsplan/kartskiss där den aktuella byggnaden/anläggningen är tydligt markerad
- Fotografier som belyser åtgärdsbehovet
- Arbetsbeskrivning och kostnadskalkyl ifall de inte tillräckligt detaljerat beskrivs i ansökningsformuläret

Jag kan inte använda e-formuläret – hur gör jag i stället?

Vi använder tjänsten suomi.fi för inloggning till e-formuläret via bank-ID eller annat certifikat. Även utländska medborgare i vissa länder kan använda identifieringstjänsten. Om du inte kan eller vill använda e-formuläret kan du fylla pdf-blanketten som finns på hemsidan och skicka in den till adressen på blanketten.

Fördelarna med att fylla i e-formuläret är dock flera. Du kan spara din påbörjade ansökan och ändra eller komplettera innan du skickar in den, e-formuläret noterar fält som inte fyllts i, du kan skriva ut din ifyllda ansökan och du får en bekräftelse när ansökan mottagits. Suomi.fi-identifikationen gör att du slipper hantera tillfälliga användarnamn och lösenord.

Jag glömde att skicka in en viktig bilaga – hur gör jag nu?

Det går bra att komplettera ansökan fram till sista ansökningsdag. Kompletteringar som lämnas in efter ansökningstiden beaktas inte. Ibland kan dock landskapsregeringen själv begära in kompletteringar efter ansökningstiden.

När får jag beslut om stöd?

Vi försöker handlägga stödärendena så fort som möjligt efter ansökningstidens utgång. I regel tar beslutsprocessen ungefär en månad. Alla sökande får skriftligt besked, oberoende om ansökan beviljats eller ej.

Jag har beviljats stöd – vad gör jag nu?

Grattis! Kontakta kulturbyrån så går vi igenom de planerade åtgärderna och villkoren för stöd. Läs noga igenom stödbeslutet. Att villkoren i beslutet följs är en förutsättning för att stödmedlen ska utbetalas. Om du inte tror dig kunna genomföra projektet eller om du av annan orsak önskar avstå från stödet ska kulturbyrån omedelbart meddelas.

Försäkra dig på förhand om att din tilltänkta arbetskraft faktiskt kommer att följa din åtgärdsplan. Stödet har beviljats för de åtgärder som har beskrivits i projektplanen och de får inte användas för andra ändamål. Om hantverkaren har synpunkter på åtgärderna eller plötsligt inte har tid för ditt projekt behöver du ta kontakt med kulturbyrån. Ibland kanske du behöver hitta annan arbetskraft eller i värsta fall avstå från stödet.

Ibland händer det att man behöver göra avvikelser från de planerade åtgärderna. De ska i så fall på förhand förankras hos och godkännas av landskapsregeringen. Kontakta kulturbyrån om du har frågor under projektets gång. Projektet ska slutföras inom angiven tid och redovisas i överenskommelse med kulturbyrån. Därefter betalas stödmedlen ut. Ibland kan en delsumma utbetalas om projektet behöver delas upp i etapper.

Mitt projekt uppfyller flera av prioriteringsgrunderna – varför fick jag inte stöd?

I landskapsregeringens budget finns en begränsad summa att fördela årligen. Landskapsregeringen kan välja att rikta stödet till ett mindre antal projekt i stället för att dela ut mindre summor till alla sökande.

Förhoppningen är att restaureringsstödet på så sätt ska kunna göra verklig skillnad för kulturarvet.

Om sökandena är många innebär det att många projekt som i sig är angelägna och välplanerade tyvärr inte beviljas stöd. Ett avslag betyder alltså inte att byggnaden saknar kulturhistoriskt värde eller att projektet är oviktigt, utan att det har varit nödvändigt att prioritera utifrån en begränsad budget.

En avslagen stödansökan är ändå inte bortkastad möda. Förhoppningsvis hjälper den dig att avgränsa och strukturera ditt projekt, få en bättre kostnadsuppskattning och etablera kontakt med hantverkare. Du är alltid välkommen att söka på nytt ett annat år.

Om sökande är en förening, organisation eller annan sammanslutning kan det finnas andra stödformer som är mer lämpliga. Observera dock att restaureringsstödet finansieras med PAF-medel. I regel kan man inte få stöd från flera PAF-finansierade källor för samma projekt. Däremot går det bra att avgränsa olika delar av projektet och söka stöd från olika PAF-instanser för dem. Exempel på PAF-finansierade stödformer är Ålands kulturdelegations och Leader Ålands stöd. Överväg vilken stödform som passar ert projekt bäst och rikta ansökan dit.